

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายในการอธิบายพฤติกรรมการย้ายถิ่นของแรงงาน โดยการพิจารณาพฤติกรรมการย้ายถิ่นระหว่างภาคและจังหวัด ร่วมกับการย้ายถิ่นระหว่างภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม เพื่อค้นหาปัจจัยสำคัญต่อการตัดสินใจย้ายถิ่นในลักษณะดังกล่าวของแรงงาน รวมไปถึงการพิจารณาผลกระทบของการย้ายถิ่นของแรงงานต่อความแตกต่างของค่าจ้างแรงงานในภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าอัตราการว่างงานมีบทบาทต่อการตัดสินใจย้ายถิ่นของแรงงานมากที่สุด โดยเป็นตัวแปรผลักดัน (Push Factor) ให้แรงงานย้ายออกจากภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรมเพื่อหางานทำในพื้นที่อื่นๆ และพบว่าอัตราค่าจ้างแรงงานมีผลกระทบต่อการตัดสินใจย้ายถิ่นของแรงงานในระดับต่ำที่สุด นั่นคือ หากอัตราค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น 100% ปริมาณการย้ายถิ่นของแรงงานจะเพิ่มขึ้นเพียง 0.01 – 0.07% ทั้งในภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ยังพบว่าค่าความยืดหยุ่นของอุปทานแรงงานนอกภาคเกษตรกรรมอยู่ในระดับสูง ในขณะที่ความต้องการแรงงานนอกภาคเกษตรกรรมเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ดังนั้น ปริมาณแรงงานว่างงานนอกภาคเกษตรกรรมจึงเพิ่มขึ้น นั่นคือ เกิดภาวะอุปทานแรงงานส่วนเกินในกลุ่มอุตสาหกรรมนอกภาคเกษตรกรรม และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันระหว่างแรงงานในภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม คือ ข้อจำกัดของการย้ายถิ่นระหว่างสองภาคอุตสาหกรรมนี้ อย่างไรก็ตาม แรงงานที่ว่างงานนอกภาคเกษตรกรรมย้ายเข้าสู่ภาคเกษตรกรรมได้บางส่วน และทำให้อัตราค่าจ้างภาคเกษตรกรรมลดลง และผลการวิเคราะห์พบว่านโยบายการขึ้นอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ จะส่งผลให้แรงงานย้ายเข้าสู่ภาคเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น สถานการณ์อุปทานส่วนเกินนอกภาคเกษตรกรรมจึงมีความรุนแรงมากขึ้น

Abstract

The main question of this research is how to explain Thai labor migration, considering both inter-regional and inter-industry labor mobility, to determine which variables are most relevant in affecting labor migration with special attention to agricultural labor. Additionally, this research aims to clarify the role of wages in order to predict the effect on agricultural workers of raising minimum daily wage that have been effective since January 1st, 2013. However, the result indicates that a wage rate take a trivial role in migratory decisions. If a wage rate increase as double as an original rate, it will increase in labor migration by 0.01 – 0.07% for both agricultural and non-agricultural sectors. In the meanwhile, unemployment rates are the most important reason for labor migration as a push rather than pull factor. In the other words, if there is an increase in unemployment rate, workers will emigrate to either the agricultural or non-agricultural sectors. Nonetheless, the important barrier of inter-sectorial migration is a level of education. Non-agricultural workers has the higher educational level relative to agricultural workers. They are trying to get a job in non-agricultural market because the agricultural sector does not provide a job and a wage that are suitable for their accomplished knowledge. As a result, the labor supply of non-agricultural labor market is elastic without a growth of its labor demand. On the contrary, there is a shortage of labor in agricultural labor market with a continually growth of demand for agricultural workers. Raising minimum daily wage accelerates these issues into a severe situation. It reduces the demand for labor in the non-agricultural market that has an elastic labor supply. It also immoderate a low wage in the agricultural market because a part of labor excess supply in the non-agricultural sector migrate to the agricultural sector. According to this phenomenon, labor migration increases the wage gap between the non-agricultural and agricultural sectors.